

A2.34.2 Coördinerende en onderschikkende voegwoorden

Spójniki współrzędne i podrzędne

Spójniki łączą zdania lub wyrazy, takie jak en, maar, als, dat, om i inne.

1. Przy spójnikach współrzędnych czasownik stoi na drugim miejscu.
2. Przy spójnikach podrzędnych czasownik stoi całkiem na końcu.

Categorie (Kategoria)	Voegwoorden (Spójniki)	Voorbeeldzin (Zdanie przykładowe)
Nevenschikkende voegwoorden (spójniki współrzędne)	en (i) maar (ale) of (lub) want (ponieważ / bo)	Ik ga met pensioen en ik geniet van mijn vrije tijd. (Idę na emeryturę i cieszę się wolnym czasem.) Ik mag met pensioen, maar ik wil dit nog niet. (Mogę przejść na emeryturę, ale jeszcze tego nie chcę.) Wil je straks naar het strand of zwembad? (Chcesz później iść na plażę czy na basen?) Ik ga met pensioen want ik heb lang gewerkt. (Idę na emeryturę, bo długo pracowałem/pracowałam.)
	Onderschikkende voegwoorden (spójniki podrzędne)	als (gdy / kiedy) dat (że) of (czy) omdat (ponieważ)
Voegwoorden (Spójniki) + te + infinitief (+ te + bezokolicznik)	om (żeby / aby) zonder (bez)	Piet gaat met pensioen om te rusten. (Piet idzie na emeryturę, żeby odpocząć.) Je kan niet met pensioen zonder een risico te nemen. (Nie możesz przejść na emeryturę bez podjęcia ryzyka.)

1. Przetłumacz i wybierz poprawną odpowiedź

1. Je kunt met pensioen gaan, _____ je kunt ook nog een jaar blijven werken. (Możesz przejść na emeryturę, ale możesz też jeszcze przez rok dalej pracować.)
a. dat b. omdat c. maar d. als
2. Ik ga vrijwilligerswerk doen _____ ik actief wil blijven. (Będę pracować jako wolontariuszka, ponieważ chcę pozostać aktywna.)
a. omdat b. en c. want d. maar

3. Kunt u mij vertellen _____ ik recht heb op een uitkering na mijn pensioen? (*Czy może mi Pan/Pani powiedzieć, czy mam prawo do zasiłku po przejściu na emeryturę?*)
a. want b. of c. als d. dat
4. Ik ga met pensioen _____ meer van mijn vrije tijd te genieten. (*Przechodzę na emeryturę, żeby bardziej korzystać z mojego wolnego czasu.*)
a. omdat b. om c. dat d. zonder

1. maar 2. omdat 3. of 4. om

2. Przepisz zwroty (QR: AI+)

1. (omdat) Ik ga met pensioen. Ik heb lang gewerkt.

(Idę na emeryturę, ponieważ długo pracowałem.)

2. (maar) Ik mag met pensioen. Ik wil nog niet stoppen met werken.

(Mogę przejść na emeryturę, ale jeszcze nie chcę przestać pracować.)

3. (als) Je gaat met pensioen. Wat ga je dan doen?

(Co będziesz robić, gdy będziesz na emeryturze?)

4. (omdat) Ik blijf nog even werken. Ik ben nog niet klaar met mijn project.

(Jeszcze przez chwilę będę pracować, ponieważ jeszcze nie skończyłem projektu.)

1. Ik ga met pensioen omdat ik lang gewerkt heb. **2.** Ik mag met pensioen, maar ik wil nog niet stoppen met werken. **3.** Wat ga je doen als je met pensioen bent? **4.** Ik blijf nog even werken omdat ik nog niet klaar ben met mijn project.